

Przed...

*historyczna rycina z XVI wieku z blogu
historyczno-obyczajowego Agnieszki Lisak*

Jak Nanna swą córeczkę Pipkę na kurtyzanę kształciła

Pietro Aretino, właściwie Pietro Bacci (1492-1556) pisarz włoski, twórca Renesansu, autor listów poświęconych aktualnym problemom politycznym, ukazującym obyczajowość dworu i mieszczaństwa, także komediopisarz i poeta. Nazywany „Biczem Książąt”. Znany zarówno ze skandalizujących dialogów opisujących życie seksualne kurtyzan – *Ragionamenti*, jak i z dzieł o tematyce religijnej.

Potężni władcy starali się zdobyć przychylność pisarza. Cesarz Karol V i król francuski Franciszek I wykorzystywali dla swoich celów zjadliwy kunszt Aretina. Jego mecenasami byli m.in. papież Leon X i Klemens VII. Aby uzyskać dyskrecję poety możni obdarowywali go hojnie np. papież Juliusz III odznaczył Aretina orderem Cavaliere di San Pietro, a papież Urban VII podarował mu

pięknego konia, od którego całą rasę nazwano aretino.

Nigdy dotąd żaden literat nie był tak ubóstwiany i nikogo tak się nie obawiano. Zabiegano o jego przyjaźń, chcąc uniknąć groźnych inwektyw i niełitościwych szyderstw. Aretino podkreślał, że tylko opisuje społeczeństwo i nie jest jego winą, „że obraz obyczajów wypada tak fatalnie”.

Większą część życia spędził pisarz w ukochanej Wenecji, gdzie zachwycało go dosłownie wszystko, gdzie panowała Wenera, a sławne kurtyzany zajmowały miejsce z uczciwymi kobietami. Wiele wykształconych kurtyzan nadawało wręcz ton życiu towarzyskiemu. Do nich należała Angela Zafetta, wieloletnia przyjaciółka Aretina – pierwowzór Nanny.

Komediowe zacięcie *Ragionamenti*, humor, werva i żywość stylu zapewniły dialogom trwałą sławę. Ze słów Nanny poznajemy charaktery, upodobania i moralność ludzi Odrodzenia. Czy aż tak bardzo się od nich różnimy?

Pod względem „niemoralności” Aretino nie był wcale gorszym od innych pisarzy; ojciec prozy włoskiej Boccaccio też nie uznawał figowego listka. Czytając dialogi musimy pamiętać, że napaści na klasztor i na duchowieństwo nie są napaściami na religię. Pietro Aretino był człowiekiem głęboko wierzącym, spowiadał się co tydzień i pozostawił po sobie także dzieła ascetyczno-religijne np. *Umanita di Christo*.

Nie szukajmy jednolitości w osobie pisarza i człowieka. Aretino to w jednej osobie oskarżyciel duchowieństwa i wierny syn Kościoła, sybaryta i dobrodziej ubogich, pochlebca i uomo libero, rozpustnik i idealny kochanek lecz przede wszystkim prawdziwy artysta! „Trzeba dzielnie grzeszyć, lecz tego wierzyć” – oto jego dewiza. Tylko bujna epoka Renesansu mogła stworzyć podobne postaci.

oprac. Grzegorz Mrówczyński

TWÓRCY SPEKTAKLU

Grzegorz Mrówczyński
adaptacja i reżyseria

Aktor, reżyser. Kierownik artystyczny Sceny Mrowisko w Teatrze Rampa w latach 2011-2014, gdzie wyreżyserował *Kleopatę* i Cezara Norwida, *Krzyk Słonia* Nagima, *Pod Akcjami* Iwaszkiewicza, a także *Sonatę Kreutzerowską* Tolstoja na Scenie Kameralnej.

Reżyserował zarówno w Polsce jak i za granicą – m.in. *Zakładnika* Claudela (prapremiera polska), musical rockowy *Łyżki i księżyc* wg Zegadłowicza i *Ujrzaną we śnie Wasawadattę* Bhasy (prapremiera europejska), *Nie-Boską komedię* Krasińskiego, *Dziady* Mickiewicza, *Normalne*

serce Kramera (prapremiera polska i realizacja TV), *Ołtarz wzniesiony sobie* Iredyńskiego (prapremiera jugosłowiańska), *Pułapkę* Różewicza i *Operetkę* Gombrowicza (prapremiera rosyjska). Był dyrektorem teatrów w Bydgoszczy, Poznaniu (Teatr Polski) i Jeleniej Górze oraz współtwórcą i dyrektorem artystycznym pierwszych edycji Międzynarodowego Festiwalu „Malta” w Poznaniu. Wykładał we wrocławskiej filii krakowskiej PWST oraz na Uniwersytecie Wrocławskim i Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jest laureatem takich nagród jak:

- za adaptację i reżyserię *Konopielki* Edwarda Redlińskiego (Festiwal Polskiej Dramaturgii Współczesnej, Wrocław 1974),
- za reżyserię *Kleopatry* i *Cezara* Cypriana K. Norwida (Festiwal Klasyki Polskiej, Opole 1975),
- za inscenizację i reżyserię *Operetki* Witolda Gombrowicza (Grand Prix sezonu dramaturgii polskiej w ZSRR, 1989),
- za reżyserię prapremiery rosyjskiej *Białego małżeństwa* Tadeusza Różewicza (Grand Prix na 4 Międzynarodowym Festiwalu „Ludzie” w Orle, Rosja 2013).

Jerzy Rudzki
scenografia

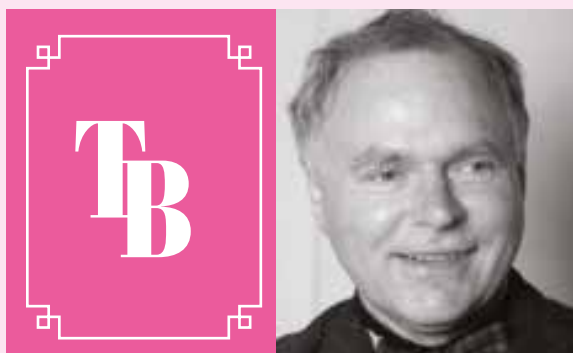
Scenograf i kostiumolog teatralny i telewizyjny. W Teatrze Rampa stworzył scenografie do spektakli *Być jak Frank Sinatra* w reż. Witolda Mazurkiewicza oraz *Sonata Kreutzerowska* w reż. Grzegorza Mrówczyńskiego. Współpracuje z wieloma teatrami w całej Polsce, m.in. w Warszawie, Krakowie, Gdyni, Chorzowie, Radomiu i Łodzi. Jest autorem scenografii i kostiumów do ponad 70. przedstawień

Teatru Telewizji oraz ok. 200. spektakli, musicali, baletów, bajek dla dzieci w teatrach dramatycznych i muzycznych.

Jest laureatem takich nagród jak:

- Złota Maska za scenografię do *Trzech sióstr* w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi (1997),
- Grand Prix za realizację i wykonanie spektaklu *Ferdynand* z Teatru Provisorium i Kompanii Teatr w Lublinie na XXIV Ogólnopolskich Konfrontacjach Teatralnych Klasyka Polska 1999 (nagroda zespołowa),
- Teatralna Nagroda Muzyczna im. Jana Kiepury dla najlepszego scenografa w Teatrach Muzycznych w 2009 roku za spektakl *My Fair Lady* w Teatrze Muzycznym w Gdyni,
- RST VizuArt - festiwalu scenografów i kostiumologów 2013 za scenografię i kostiumy do spektaklu *Bracia Karamazow* Teatru Provisorium z Lublina.

W 2013 roku został odznaczony przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Tomasz Bajerski
muzyka

Kompozytor i pianista. Był kierownikiem muzycznym w warszawskich teatrach: Narodowym, Ateneum, Nowym. Współpracował z Pracownią „Teatr”, gdzie zrealizował swój autorski spektakl *Obiad*. W Akademii Teatralnej w Oslo prowadził warsztaty dotyczące technik oraz języka muzycznego teatru instrumentalnego. Jako kompozytor współpracuje niemal ze wszystkimi scenami teatralnymi w kraju, także z Teatrami Telewizji i Polskiego Radia. Jest autorem muzyki do ok. 100. spektakli. Za wiele z nich otrzymał nagrody na festiwalach:

- Festiwal Teatrów Północnych w Toruniu (*Ślub Gombrowicza*),
- Przegląd Teatrów Małych Form w Szczecinie: *De profundis* (1985), *Partytura* (Grand Prix, 1986), *Andrzej Bursa czyli nauka chodzenia* (1988),
- Festiwal w Rzeszowie - *Do góry nosami* (1985),
- Konfrontacje Teatralne w Opolu - *Kordian* Słowackiego (1987).

Wspólnie z reżyserem Cezarym Domagałą stworzył musicale dla dzieci i młodzieży: *Mały Książę*, *Pinokio*, *O dwóch takich co ukradli księżyc*, *Tajemniczy ogród*, *Król Maciuś Pierwszy* oraz *Alicja w krainie czarów*. Wystawiane one były niemal we wszystkich teatrach dramatycznych w Polsce, natomiast *Mały Książę* także w Teatrze Muzycznym Roma i Gliwickim Teatrze Muzycznym.

Jako pianista występował m.in. w Australii, Austrii, Czechach, Francji, Kanadzie, Niemczech, Rosji, Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii oraz Watykanie. W latach 1984-2002 był kierownikiem zespołu muzycznego, a następnie akompaniatorem piosenkarki Edyty Geppert.

Obecnie współpracuje z aktorką Stanisławą Celińską, pisząc specjalnie dla niej muzykę do spektakli teatralnych i towarzysząc jej jako pianista w spektaklach muzycznych oraz recitalach.

Pietro Aretino

.....

**JAK NANNA SWĄ CÓRECZKĘ PIPPE
NA KURTYZANĘ KSZTAŁCIŁA**

tłumaczenie **Edward Boyé**

adaptacja i reżyseria **Grzegorz Mrówczyński**

scenografia **Jerzy Rudzki**

muzyka **Tomasz Bajerski**

asystent reżysera **Leszek Abrahamowicz**

animacja fantoma **Roman Holc**

.....

w przedstawieniu wykorzystano także fragmenty

następujących utworów muzycznych:

Georg Friedrich Haendel *Rinaldo* (tekst polski G. Mrówczyński)

Pietro Metastasio *La Partenza* (tekst polski G. Mrówczyński)

pieśni włoskie: *Mamma mia* i *Serenada* (autorzy nieznani)

Mikołaj Rej *Cóż chcesz czynić* (muzyka anonimowa)

w adaptacji wykorzystano również inne utwory Pietro Aretino:

Żywoty kurtyzan i *O łajdactwach męskich* w tłumaczeniu Edwarda Boyé

.....

Licencja na wystawienie utworu została wydana przez Stowarzyszenie Autorów ZAiKS.

obsada:

Nanna – sławna rzymska kurtyzana – **Joanna Górniak**

Pippa – jej córka – **Dominika Łakomska**

Antonia – matka chrzestna Pippy, kurtyzana – **Małgorzata Duda-Kozera**

Przybysz, Spryciarz, Francuz, Żyd, Wenecjanin, Obłudnik I, Kaznodzieja – **Andrzej Niemirski**

Namiętny Starzec, Hiszpan, Niemiec, Neapolitańczyk, Obłudnik II, Cukiernik – **Maciej Gąsiorek**

Matka Nanny – **Dominika Łakomska**

światło: Andrzej Kulesza / Jacek Kaczmarczyk

dźwięk: Robert Gołaszewski / Marcin Pawłot / Mikołaj Skalski

inspicjent: Agnieszka Korczak / Marzenna Bednarska-Almert

kierownik produkcji Eliza Parol

charakteryzacja: Kamila Kępa, Monika Mikulska

wykonanie dekoracji Dariusz Haberski (Art&Decor)

wykonanie kostiumów Bożena Zaremba

premiera styczeń 2015

Scena Kameralna Teatru Rampa

AKTORZY

Joanna Górnica

Aktorka teatralna, filmowa, której uderzające podobieństwo do Michelle Pfeiffer oraz wdzięczna gra i urok osobisty wzbogacają Teatr Rampa od 2007 roku. Obecnie najsilniej eksponuje swoje aktorskie oblicze jako

cicha i skryta uwodzicielska piękność, obiekt wielkiej zazdrości w *Sonacie Kreutzerowskiej* Tolstoja. Występuje również w rockowym musicalu *RENT*, komedii muzycznej *Damy i huzary*, w komediodramacie *Mistrz i Małgorzata*, spektaklu kolędowym *A my do Betlejem...* oraz musicalach rodzinnych *Pinokio* czyli *świerszczowe opowieści*, *W pogoni za bajką* i *Awantura o Basię*. Jest autorką sztuk teatralnych *Moda na modę* i *Terapia*.

Współpracowała z Teatrami: Współczesnym we Wrocławiu, Norwida w Jeleniej Górze, Dramatycznym w Wałbrzychu. W latach 1998-2007 była związana z Teatrem Nowym w Warszawie, gdzie grała w spektaklach wyreżyserowanych przez Adama Hanuszkiewicza oraz Macieja Wojtyszkę.

Dominika Łakomska

Aktorka Teatru Rampa od 2003 roku. Silna i odważna w rockowych musicalach *RENT* i *Jeździec burzy*, delikatna i zmysłowa w spektaklach muzycznych *Damy i huzary* oraz

Perły kabaretu Mariana Hemara, emocjonująca i tajemnicza w *Mistrzu i Małgorzacie*. Swoim głosem i seksapilem skutecznie uwodzi męską część widzów *Monsters*.

Dla młodszej widowni występuje w musicalach rodzinnych: *Tajemniczy ogród* i *W pogoni za bajką* oraz w edukacyjnym spektaklu muzycznym *Wanna Archimedes*. Współpracuje również z Teatrem Narodowym - Operą Narodową, Teatrem La Monnaie w Brukseli i Teatrem Praskim. Telewizyjnej publiczności znana jest z wielu seriali, m.in. *Egzamin z życia*, *Klub szalonych dziewczyn*, *Wiadomości z drugiej ręki*, *M jak Miłość* oraz *Na krawędzi*.

Dubbinguje kultowe gry komputerowe m.in. *Wiedźmin* i *The Order*.

Małgorzata Duda-Kozera

Aktorka komedii, dramatu i musicalu, artystka o tysiącu twarzach i wokalu o ogromnej skali. Występuje w Teatrze Rampa od 2007 roku. Brawurowa Norma

Desmond z *Musicalove*, czarna wdowa pełna tajemniczego seksapilu z *Monsters*, mocny, charakterystyczny głos z *RENT* w kilku kreacjach, dystygowana dama z *Perła kabaretu Mariana Hemara*, uroczą wesołą siostrą z *Dam i huzarów*, wreszcie rozbijająca i zabawna *Marzycielka*.

W swojej wcześniejszej karierze związana była ze sceną Teatru Nowego Adama Hanuszkiewicza i gościnnie ze scenami teatrów: Romy (*Crazy for You*), Studio Buffo (*Metro*), Powszechnego (*Ostatnie dni ludzkości*). Jest znana również z *Klimakterium... i już* oraz musicalu *Romeo i Julia* Teatru Studio Buffo.

Stworzyła autorskie przedstawienie *Sposób na poezję*, pracuje nad płytą *Duda śpiewa Tuwima*.

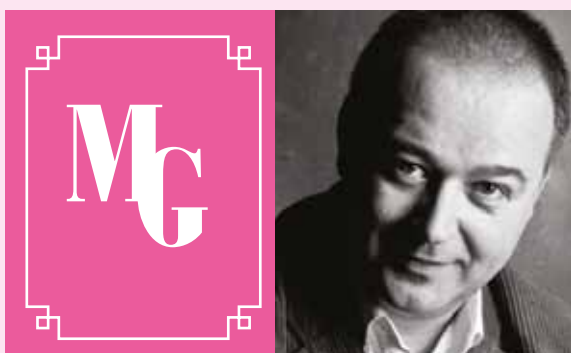

Andrzej Niemirski

Aktor teatralny i filmowy o niezwyklej wprost umiejętności improwizacji i wrodzonej vis comica. Od 2007 roku na stałe związany

z Teatrem Rampa. Bawi do łez w *Latającym cyrku Monty Pythona*, niepokoi w komediodramacie *Mistrz i Małgorzata*. Jego życiową kreacją jest oceniana bardzo wysoko przez krytyków rola oszalałego męża w *Sonacie Kreutzerowskiej* Tolstoja w reż. Grzegorza Mróczyńskiego. Bawi nie tylko dzieci w musicalu familijnym *Pinokio* czyli świerszczowe opowieści. Przez kilkanaście lat był aktorem Teatru Nowego kierowanego przez Adama Hanuszkiewicza.

Jest znany z wielu seriali i filmów fabularnych. Zagrał w *Przeczuciach*, *Plebanii*, *Ojcu Mateuszu* i w *Pierwszej Miłości*. Ostatnio na dłużej związany z serialem *Na Wspólnej*. Od stycznia 2015 gra w nowym sitcomie TVP1 pt. *Jak szaleć to szaleć* w reżyserii Krzysztofa Jaroszyńskiego.

Maciej Gąsiorek

Aktor tysiąca pomysłów i ogromnego ciepła, którego losy złączyły się z Rampą w 2007 roku. Można go zobaczyć w rockowym musicalu *RENT*, spektaklu kolędowo-pasto-

ralkowym *A my do Betlejem...*, w komediodramacie *Mistrz i Małgorzata*. Komedijowy talent ujawnia w kabaretowym spektaklu *Latający cyrk Monty Pythona* a swoją nieskrywaną sympatię dla dzieci okazuje w musicalu familijnym *W pogoni za bajką*.

Na scenie debiutował w 1992 roku w gdyńskim Teatrze Miejskim. 12 sezonów był aktorem Teatru Nowego w Warszawie, w którym zagrał kilkanaście znaczących ról w spektaklach Adama Hanuszkiewicza. Jest scenarzystą i reżyserem *Dziecięcych Ogrodów Muzycznych* na Zamku Królewskim w Warszawie.

Aktor programu telewizyjnego *Budzik* w TVP 1 i TVP abc.

Najstarsza władza świata...

Tytułowa doświadczona w swoim fachu kurtyzana Nanna udziela bardzo konkretnych rad swojej młodzieńczej córce, którą postanowiła „wykształcić” także na kurtyzanę, uważając ten fach za lepszy od stanu małżeńskiego i zakonnego. Dlaczego? Ponieważ – jej zdaniem – tylko sprytnie usidleni mężczyźni będą przez lata utrzymywać swoją kochankę, pozostając w przeświadczeniu, że są dla nich jedynymi. Mottem działań zaradnej matki było przekonanie, że „Sztuka polega nie na tym, żeby zyskiwać kochanków, ale na tym, żeby ich przy sobie zatrzymywać”. Idąc tym tropem dalej okazuje się, że od zatrzymania kochanka do całkowitego uzależnienia go od siebie jest już niedługa droga. Według Aretino wystarczy wiedzieć jak zaspokoić męską pożądlivość i zadowolić próżnych kochanków, omamiając ich spełnianiem erotycznych fantazji i komplementami. A ponieważ przez dom kurtyzany przewija się tak wielu mężczyzn różnych stanów, Nanna uczy swoją córkę nie tylko odpowiednich dla różnych kochanków manipulacji, ale również salonowego obycia i sztuki konwersacji. Podobno najslawniejsza wenecka kurtyzana czasów Pietro Aretino – Weronika Franco owinęła sobie wokół palca nie tylko najbogatszych Wenecjan, ale także ówczesnych polityków. A gdy Osmianie zagrażali Wenecji

Kto chce dzisiaj oglądać spektakle polityczne? Przecież mamy ich przesyt w telewizji. Jeżeli jednak politykę przyrównamy do władzy, to spektakl „Jak Nanna swoją córeczkę...” jest wysoce polityczny w tym sensie, że opowiada o manipulacjach jakich używają przebiegłe kobiety, aby zyskać absolutną władzę nad mężczyznami.

w 1574 roku, to właśnie ją – elitarną kurtyzanę – wysłano do Francji, aby w sobie tylko znany sposób zyskała przychylność i obronę króla Henryka III. Zachwycony nią król wysłał francuskie wojska z odsieczą do Wenecji.

W dzisiejszym świecie można również doszukać się analogicznych sposobów szukania poparcia choćby w przypadkach niektórych karier politycznych czy błyskawicznych sukcesów w świecie show biznesu, niekiedy niecznie popartych talentem i ciężką pracą. Nie wdając się w psychologiczne aspekty mechanizmów manipulacji przez seks, zjawisko to jest tak stare jak choćby... najstarszy zawód świata. Odważna i uniwersalna proza Aretino, po którą sięgnęli twórcy spektaklu, tylko to potwierdza, wychwalając spryt kurtyzany, która przez swój fach osiąga zamierzone cele.

Prezentujemy Państwu aktualną komedię obyczajową celującą w intrygującym i zabawnym przedstawianiu intymnych relacji kobiety i mężczyzny. Nasz spektakl zderzając w sobie specyficzny język dawnej epoki ze scenicznymi współczesnymi środkami wyrazu, w wysmakowany sposób obrazuje nam pewne damsko-męskie zależności, które przez ostatnie 500 lat... właściwie się nie zmieniły.

Agnieszka Wyszomirska

...po.

*historyczna rycina z XVI wieku z blogu
historyczno-obyczajowego Agnieszki Lisak*

Teatr Rampa ul. Kołowa 20, Warszawa www.teatr-rampa.pl

projekt plakatu (okładki), projekt graficzny programu Katarzyna Wiśniewska
redakcja programu, korekta: Agnieszka Wyszomirska, Małgorzata Ciemniewska
portet Pietro Aretino ze str. 2 autorstwa Tycjana, Florecja 1545, Galeria Pitti, z: encyklopedia.pwn.pl
druk Print Management Wojciech Pietrzak, 87-100 Toruń

PARTNERZY:

TEATR DLA WAS

BILETY DO KUPIENIA NA

eBilet.pl